

## GEVINST VED LAVTLØNSJOB PÅ 12-13 KR. OM MÅNEDEN FOR ENLIGE PÅ MAKSIMALE DAGPENGE

Dette notat omhandler gevinsten ved at tage et lavtlønsjob for personer på maksimale dagpenge. I 2015 vil en enlig uden børn på maksimale dagpenge tabe knap 400 kr. om måneden ved et lavtlønsjob (117<sup>1</sup> kr. i timen), hvis der indregnes transportomkostninger på 500 kr. om måneden. Iflg. Økonomi- og Indenrigsministeriet er transportomkostningerne i gennemsnit 900 kr. om måneden for en fuldtidsbeskæftiget. For en person med 1 og 2 børn er gevinsten ved et lavtlønsjob på 13 hhv. 12 kr. om måneden. Den lille gevinst ved et lavtlønsjob medvirker til, at nogle dagpengemodtagere ikke tager ledige jobs. Den lille gevinst ved at tage et job kan medvirke til, at et opsving bremses af mangel på arbejdskraft. Det vil være meget u hensigtsmæssigt. Både fordi det skader velstanden, og fordi det svækker de offentlige finanser, når personer er på dagpenge frem for i job. Regeringen har nedsat en dagpengekommission. Men kommissoriet for kommissionen er ikke ambitiøst. Målsætningen er, at en reform ikke må svække beskæftigelsen og de offentlige finanser. Kommissoriet bør ændres, så der opereres med en mere ambitiøs målsætning. Målsætningen kunne være, at dagpenge-reformen skal øge beskæftigelsen med 10.000 personer, og at de offentlige finanser skal forbedres med godt 4 mia. kr. En reduktion i dagpengesatsen på 10 pct. øger beskæftigelsen med 14.000 personer og forbedrer de offentlige finanser med 4½ mia. kr.

Dette notat belyser incitamentet til at tage et lavtlønsjob for en enlig dagpengemodtager (der bor til leje) med 0-3 børn. De maksimale dagpenge udgør i 2015 ca. 219.000 kr. om året (inklusive ATP-indbetaling fra staten på 4.320 om året) eller godt 18.000 kr. om måneden. Et lavtlønsjob til 117<sup>1</sup> kr. i timen indbringer årligt knap 228.000 kr. (inkl. ATP) eller ca. 19.000 kr. om måneden. For at belyse gevinsten ved at tage et job, skal der tages hensyn til indkomstskat, boligsikring, transportomkostninger mv. Nedenfor ses forskelsbeløbet ved fulde dagpenge sammenlignet med et lavtlønsjob. Beregningerne er foretaget på Økonomi- og Indenrigsministeriets familietypermodel.

**Tabel 1. Forskelsbeløb per måned for enlig dagpengemodtager på maksimale dagpenge ift. lavtlønsjob**

	Enlig			
	0 børn	1 barn	2 børn	3 børn
Forskelsbeløb 2015-regler (i kr.)	-385	13	12	-84

### Enlige uden børn får reduceret rådighedsbeløbet med 385 kr. om måneden ved lavtlønsjob

Rådighedsbeløbet for en enlig dagpengemodtager med maksimale dagpenge og uden børn reduceres med ca. 385 kr. om måneden, hvis vedkommende tager et lavtlønsjob til 117 kr. i timen. Reduktionen i rådighedsbeløbet skyldes bl.a., at der skal betales arbejdsmarkedsbidrag på 8 pct. af lønindkomsten (men ikke af dagpengene). Herudover er der transportomkostninger til og fra arbejde svarende til 500 kr. om måneden. Økonomi- og Indenrigsministeriet har estimeret, at transportudgifterne til og fra arbejde i gennemsnit udgør 900 kr. for fuldtidsbeskæftigede. Her er antaget godt halvdelen heraf ud fra den betragtning, at personer i lavtlønsjob i gennemsnit bruger færre penge på transport. I modsat retning trækker, at dagpengemodtagere indbetaler et bidrag til ATP (på 180 kr. om måneden), der er større end det fuldtidsbeskæftigede indbetaler (90 kr. om måneden).

<sup>1</sup> Der er i beregningerne brugt en timeløn på 117,18 kr. i timen, svarende til 115 kr. i timen i 2014-niveau.

**Enlige med 1 og 2 børn får fremgang i rådighedsbeløbet på 25 kr. om måneden**

Ser man på en enlig med 1 eller 2 børn, udgør den månedlige gevinst ved at tage et lavtlønsjob ca. 12 hhv. 13 kr. Det er lidt mere end for dagpengemodtageren, der ikke har børn. Når tabet ved et lavtlønsjob i dette tilfælde er mindre, skyldes det bl.a. det ekstraordinære jobfradrag for enlige forsørgere (indført ved skattereformen i 2012) samt, at boligsikringen stiger lidt, hvis man går fra maksimale dagpenge til lavtlønsjob.

**Enlige med 3 børn får reduceret rådighedsbeløbet med 84 kr. om måneden ved lavtlønsjob**

Ser man på en enlig med 3 børn er det månedlige tab i rådighedsbeløb på 84 kr. Det er en svagere jobgevinst, end hvis man har 1 eller 2 børn. Det skyldes, at der er loft over, hvor meget man kan modtage i boligsikring, således at boligsikringen på maksimale dagpenge er den samme som i et lavtlønsjob til 117 kr. i timen.

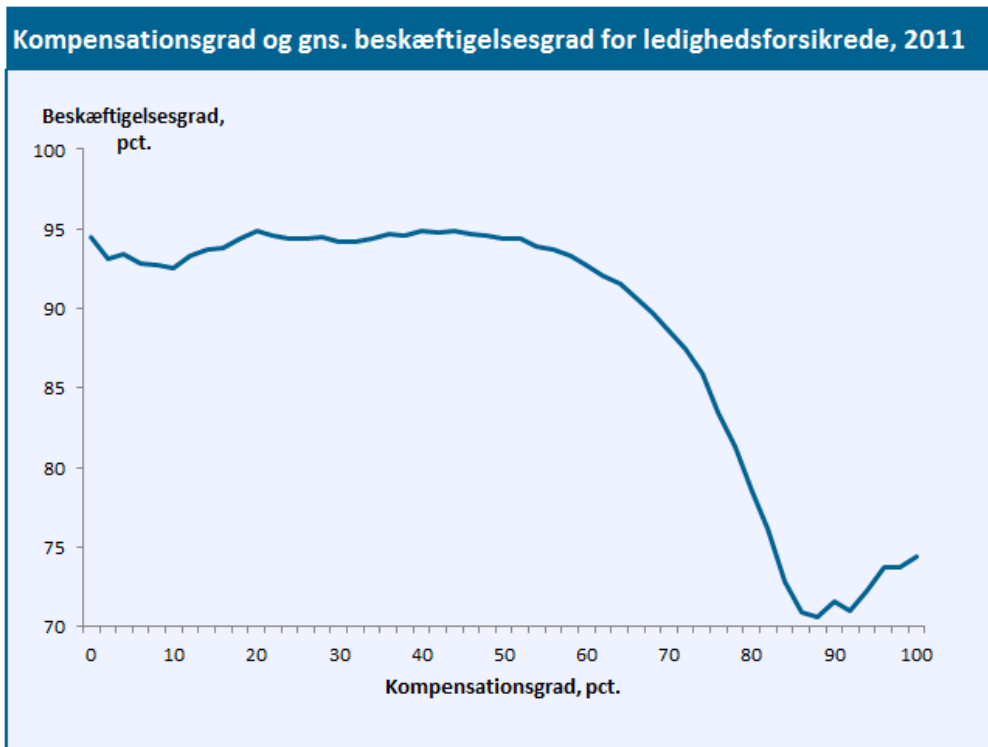
**Forholdet mellem kompensationsgrad og beskæftigelsesgrad**

Som det fremgår ovenfor, er der en svag tilskyndelse til at tage et lavtlønsjob, hvis man er på maksimale dagpenge. Det skal nævnes, at der er andre gevinster ved job end de monetære gevinster. Det kan være glæden ved at være sammen med kollegaer og tilfredsstillelsen ved, at kunne forsørge sig selv og sine. Desuden kan der være fremtidige gevinster ved et lavtlønsjob, herunder fremtidige lønstigninger, oparbejdelse af jobkompetence mv. Ikke desto mindre må man forvente, at nogle personer vægter her-og-nu gevinsten højt, og for dem vil en meget beskeden gevinst eller tab trække i retning af fravalg af job. I dag er der i Danmark 90.875 østeuropæere,<sup>2</sup> der tager mange lavtlønsjob. Alternativt kunne en del af disse jobs tilgå dagpengemodtagere.

I nedenstående figur, som er dannet på baggrund af data fra Økonomi- og Indenrigsministeriet, ses det, at der er en stærk negativ sammenhæng mellem kompensations- og beskæftigelsesgraden, når kompensationsgraden kommer over 60 pct. Kompensationsgraden måler forholdet mellem den disponible indkomst som dagpengemodtager og som beskæftiget. Videnskabelige undersøgelser finder systematisk, at højere kompensationsgrad reducerer beskæftigelsesgraden, jf. Økonomi- og Indenrigsministeriet.<sup>3</sup>

<sup>2</sup> jf. Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, jobindsats.dk

<sup>3</sup> Finansudvalget 2013-14 FIU Alm.del endeligt svar på spørgsmål 154.



Kilde: Økonomi- og Indenrigsministeriet

### Dagpengekommissionen

Regeringen har nedsat en dagpengekommission. Målsætningen er, at en reform ikke må svække beskæftigelsen og de offentlige finanser. Kommissoriet bør ændres til en mere ambitiøs målsætning, så målsætningen f.eks. bliver, at dagpengereformen skal øge beskæftigelsen med 10.000 personer, og at de offentlige finanser skal forbedres med godt 4 mia. kr. En reduktion i dagpenge på 10 pct. øger beskæftigelsen med 14.000 personer.<sup>4</sup>

### Genoptjeningskrav

I debatten om dagpenge argumenteres der ofte for, at man skal forkorte genoptjeningskravet. Ved den seneste dagpengereform øgede man genoptjeningskravet fra ½ års beskæftigelse til 1 års beskæftigelse inden for 3 år. Dvs., at man i dag skal have været i job i sammenlagt 1 år inden for 3 år, før man er berettiget til dagpenge. Hvis man forkorter genoptjeningskravet, f.eks. ved at man efter 3 måneders job kan få dagpenge i 6 måneder, så bliver det nemmere at komme tilbage i dagpengesystemet. Et sådant forslag vil derfor reducere beskæftigelsen.

<sup>4</sup> CEPOS-beregninger på baggrund af Finansministeriets antagelser om sammenhæng mellem kompensationsgrad og beskæftigelse.

## Enlig på maksimale dagpenge har gevinst ved lavtlønsjob på 12-13 kr. om måneden

Arbejdstimer/uge	Ingen børn		1 barn		2 børn		3 børn	
	Dagpenge	I job	Dagpenge	I job	Dagpenge	I job	Dagpenge	I job
	0 timer	37 timer	0 timer	37 timer	0 timer	37 timer	0 timer	37 timer
Bruttoløn	0	227.624	0	227.624	0	227.624	0	227.624
Dagpenge	219.340	0	219.340	0	219.340	0	219.340	0
Indkomst i alt	219.340	227.624	219.340	227.624	219.340	227.624	219.340	227.624
Arbejdsmarkedsbidrag	0	17.951	0	17.951	0	17.951	0	17.951
Skat	57.779	49.966	57.559	46.137	57.339	45.917	57.339	45.917
Indkomst efter skat	161.561	159.707	161.781	163.536	162.001	163.756	162.001	163.756
Husleje	44.853	44.853	59.804	59.804	67.279	67.279	71.017	71.017
Vand, varme, el	11.885	11.885	16.051	16.051	18.716	18.716	20.644	20.644
ATP, A-kasse, fagforening	23.688	20.448	23.688	20.448	23.688	20.448	23.688	20.448
Forældrebetaling til dagtilbud	0	0	0	0	0	0	0	0
Transportudgifter	0	6.000	0	6.000	0	6.000	0	6.000
Samlede udgifter	80.426	83.186	99.543	102.303	109.683	112.443	115.349	118.109
Boligstøtte	6.732	6.732	23.052	24.216	34.260	35.412	41.928	41.928
Børnerelaterede ydelser	0	0	40.360	40.360	72.260	72.260	110.856	110.856
Særlig støtte	0	0	0	0	0	0	0	0
<b>Rådighedsbeløb</b>	<b>87.867</b>	<b>83.253</b>	<b>125.650</b>	<b>125.809</b>	<b>158.838</b>	<b>158.985</b>	<b>199.436</b>	<b>198.431</b>
<b>Rådighedsbeløb pr. md.</b>	<b>7.322</b>	<b>6.938</b>	<b>10.471</b>	<b>10.484</b>	<b>13.237</b>	<b>13.249</b>	<b>16.620</b>	<b>16.536</b>
Forskelsbeløb	-385		13		12		-84	
Nettokompensationsgrad	1,06		1,00		1,00		1,01	